

XXVIII.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadene's Sammensætning og Valg.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg.)

Undertegnede Udvalg, der af Folkethinget er nedsat for at afgive Betænkning over det af medundertegnede Tscherning indbragte ovenfor nævnte Lovforflag, har været enigt i den Hovedbetragtning, at man, naar man ønskede at tilveiebringe en Lov nu for Tiden, hvorved Sogneforstanderskabernes og Amtsraadene's Sammensætning og Valg forandres, kun vilde kunne opnaae dette derved, at man indskrænkede sig til de allernødvendigste og meest paatrængende Forandringer, og foreslog disse faa lidet indgribende, som Sagens Natur paa nogen Maade tillader. Forflag til saadanne Forandringer i det Bestaaende, som det ærede Things Majoritet kunde antages fortrinnsviis at ønske, naar det ene havde den afgjørende Stemme, vilde efter vor bedste Overbeviisning ikke under de nærværende Forhold kunne forventes antagne af den lovgivende Magts andre Afdelinger. Udvalget har af denne Grund forenet sig om, at foreslaae, at Thinget ikke giver en ny fuldstændig Lov om de paagældende Forhold, men indskrænker sig til at give en Lov, hvorved der foretages adskillige Forandringer i Anordningen af 13de August 1841, og heri er Forlagsstilleren enig med Udvalgets øvrige Medlemmer.

Den første Retning, hvori vi have troet, at den bestaaende Communalanordning for Landet trænger til Forandring, paa Grund af de forandrede Forhold, der nu ere indtraadte, er med Hensyn til den Cieren af større Landetendomme tilstaaede Forret til at være Medlemmer af Sogneforstanderskabet uden Valg.

Vi formene, at dette ikke længer bør være Tilfældet, da det er Medborgerernes Agtelse og Tillid, der fortrinnsviis bør bestemme, hvem der skulle betroes den nærmeste Styrelse af Communens Anliggender, og det er ikke givet, at Cieren af 32 Tønder Hartkorn altid er i Besiddelse af denne Agtelse og Tillid. Hvor dette er Tilfældet, vil hans større Eiendom altid være een Dpfordring mere for Communes beboerne til at vælge ham.

Undertegnede (Monrad) har vel ikke kunnet komme til anden Anskuelse, end at det i de Tilfælde, i hvilke een Mand eier en forholdsviis stor Deel af et Sogn, vilde være hensigtsmæssigt at denne da indtraadte uden Valg i Sogneforstanderskabet, men da denne Anskuelse ikke har fundet nogen Anklang i Udvalget, har jeg ikke fundet mig foranlediget til at stille noget Endringsforflag.

Dernæst har det været os magtpaaliggende at forskaffe de af Communernes Medlemmer, der ikke ifølge Anordningen af 13de August 1841 ere valgberettigede eller valgbare, ved Valg af Sogneforstandere, nogen Medvirkning ved disse Valg. Det er den store Huusmands- og Indstidderklasse, der dog bidrager ikke saa ganske lidet til Communernes Udgifter og de communale Arbeiders Udførelse. Flere af os have her været meest tilbøielige til at stille alle dem, der yde Bidrag, være sig i Arbeide eller Penge til Communerne, lige i Valgberettigelse og Valgbarhed; men vi have maattet erkjende Nødvendigheden af at begrænse os i saa Henseende, og hele Udvalget har da forenet sig